

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR ERGO INSURANCE SE GINČO NAGRINĖJIMO**

2020 m. vasario 5 d. Nr. 242-51
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir *ERGO Insurance SE*, veikiančios per Lietuvoje įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2019 m. sausio 8 d. Jungtinėje Karalystėje įvyko eismo įvykis, kurio metu susidūrė pareiškėjui priklausantis automobilis „MB Sprinter“ (toliau – automobilis) ir Jungtinėje Karalystėje registruotas automobilis – *duomenys neskelbiami*. Po įvykusio eismo įvykio eismo įvykio dalyviai nepildė eismo įvykio deklaracijos, į eismo įvykio vietą nekviėtė policijos.

2019 m. sausio 9 d. pareiškėjas telefonu draudikui pranešė apie įvykusį eismo įvykį. Pareiškėjo automobilis buvo apdraustas draudiko bendrovėje privalomuoju transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu.

Draudikas gavęs pareiškėjo pranešimą apie eismo įvykį per savo atstovą pretenzijoms nagrinėti Jungtinėje Karalystėje pradėjo žalos bylos administravimo procedūrą, kurios metu buvo siekiama nustatyti įvykusio eismo įvykio aplinkybes ir kaltininką.

2019 m. liepos 26 d. draudikas iš savo atstovo pretenzijoms nagrinėti gavo informaciją, kad, surinktais duomenimis, pareiškėjas pripažintinas eismo įvykio kaltininku. Draudikas informavo pareiškėją, kad draudiko atstovo pretenzijoms nagrinėti nustatytos eismo įvykio aplinkybės leidžia daryti išvadą, kad pareiškėjas pripažintinas kaltu dėl eismo įvykio, o draudikas nukentėjusiajam atlygins per eismo įvykį patirtą žalą. Pareiškėjas nesutinka su tuo, kad yra pripažintas kaltu dėl eismo įvykio, ir ginčija draudiko atstovo pretenzijoms nagrinėti nustatytas eismo įvykio aplinkybes, todėl žalos bylos administravimo procedūra nėra baigta ir draudimo išmoka nukentėjusiajam nėra išmokėta.

Pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką prašydamas išnagrinėti vartojimo ginčą. Kreipimesi pareiškėjas prašė jį pripažinti nukentėjusiuoju per eismo įvykį. Pareiškėjas paaiškino, kad, pagal eismo įvykio taisykles, jis yra nekaltas, o jeigu bus pripažintas kaltu, jam padidės draudimo įmoka. Daugiau aplinkybių, susijusių su eismo įvykiu, pareiškėjas nenurodė. Papildomai pareiškėjas informavo, kad per eismo įvykį buvo apgadintas jo automobilis, todėl prašė rekomenduoti draudikui išmokėti 2 000 Eur draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo automobilio remonto išlaidas, tačiau nepateikė jokių dokumentų, patvirtinančių turėtas 2 000 Eur automobilio remonto išlaidas.

Draudikas Lietuvos bankui pateiktame atsiliepime paaiškino, kad žalos bylos administravimo procedūra vykdoma per draudiko atstovą pretenzijoms nagrinėti Jungtinėje Karalystėje, kuris renka visą su žalos bylos administravimu reikalingą informaciją ir sprendžia dėl civilinės atsakomybės taikymo pagal Jungtinės Karalystės teisinį reglamentavimą. Draudiko atstovo pretenzijoms nagrinėti vertinimu, pareiškėjui kyla civilinė atsakomybė už eismo įvykį, tačiau žalos bylos administravimo procedūra nėra baigta ir draudimo išmoka nukentėjusiajam nėra išmokėta, nes pareiškėjas nesutinka su tuo, kad yra kaltas dėl eismo įvykio.

Pasisakydamas dėl pareiškėjo prašymo atlyginti 2 000 Eur už pareiškėjo automobilio remontą, draudikas teigė, kad pareiškėjas yra apdraudęs savo civilinę atsakomybę tik privalomuoju transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu, tačiau šis draudimas neapima draudėjo teisės į dėl eismo įvykio patirtų nuostolių atlyginimą.

Draudikas, atsižvelgdamas į pirmiau nurodytas aplinkybes, prašė pareiškėjo reikalavimus atmesti kaip nepagrįstus.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Įvertinus ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl nustatytų aplinkybių vertinimo ir draudiko atsisakymo atlyginti pareiškėjui patirtus nuostolius pagrįstumo.

Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo pagrindai ir principai įtvirtinti TPVCAPDĮ. Remiantis TPVCAPDĮ 16 straipsnio 1 dalimi, atsakingas draudikas moka draudimo išmoką tik tuo atveju, jei transporto priemonės valdytojui dėl padarytos žalos nukentėjusiam trečiajam asmeniui atsiranda civilinė atsakomybė. *Išmoka mokama atsižvelgiant į tos valstybės, kurioje įvyko eismo įvykis, transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą reglamentuojančius teisės aktus.*

Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartis, kaip ir kitos civilinės atsakomybės draudimo sutartys, yra skirta užtikrinti, kad asmuo, apdraudęs savo civilinę atsakomybę, visiškai ar iš dalies išvengtų neigiamų turtnių padarinių, įvykus draudžiamajam – eismo – įvykiui (TPVCAPDĮ 2 straipsnio 3 dalis). Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra pažymėjęs, kad transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo tikslas – garantuoti dėl šiuo draudimu apdraustos transporto priemonės poveikio eismo įvykio metu nukentėjusių ir patyrusių žalą trečiųjų asmenų nuostolių atlyginimą įstatyme ir sutartyje nustatytos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo suma, taip pat užtikrinti transporto priemonę naudojančių valdytojų turtnius interesus, susijusius su civiline atsakomybe, kilusia naudojant šiuo draudimu apdraustą transporto priemonę (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. vasario 14 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-15/2013).

Draudimo apsauga – tai draudiko įsipareigojimas sumokėti draudimo išmoką, įvykus draudžiamajam įvykiui – atsitikimui, nustatytam įstatyme ar draudimo sutartyje (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnis, Draudimo įstatymo 2 straipsnio 11 dalis). Draudžiamasis įvykis – tai juridinis faktas, kuriam įvykus draudikas privalo išmokėti draudimo išmoką. TPVCAPDĮ draudžiamasis eismo įvykis apibrėžiamas kaip eismo įvykis, kuriam įvykus pagal šį įstatymą turi būti išmokama išmoka (2 straipsnio 3 dalis), o suteikiama draudimo apsauga reglamentuojama taip: išmoka šio įstatymo nustatyta tvarka mokama dėl nukentėjusiems tretiesiems asmenims padarytos žalos, kai už žalą atsakingiems asmenims valdant ar naudojant transporto priemonę atsiranda civilinė atsakomybė (3 straipsnio 1 dalis). Kasacinio teismo konstatuota, kad draudiko prievolė mokėti draudimo išmoką kyla ne dėl bet kurio įvykio, o tik dėl tokio, dėl kurio kyla transporto priemonės valdytojo civilinė atsakomybė (TPVCAPDĮ 2 straipsnio 3 dalis, 3 straipsnio 1 dalis, 16 straipsnio 1 dalis) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. birželio 17 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-386-469/2015). *Taigi, draudžiamasis eismo įvykis TPVCAPDĮ prasme vertintinas kaip eismo įvykis, kai transporto priemonės valdytojui (už žalą atsakingiems asmenims valdant ar naudojant transporto priemonę) dėl padarytos žalos nukentėjusiam trečiajam asmeniui atsiranda civilinė atsakomybė.*

Nagrinėjamo ginčo atveju eismo įvykis įvyko Jungtinėje Karalystėje, todėl žalos byla administruojama per draudiko atstovą pretenzijoms nagrinėti Jungtinėje Karalystėje. Žalos bylos administravimas nėra baigtas ir draudimo išmoka nukentėjusiajam dėl eismo įvykio nėra išmokėta, nes eismo įvykio dalyviai nesutaria dėl to, kas yra kaltas dėl įvykusio eismo įvykio (pareiškėjas ginčija savo kaltę). Kitaip tariant, ginčo byloje nėra galutinai išspręstas pareiškėjo civilinės atsakomybės dėl kilusio eismo įvykio klausimas. Iš draudiko Lietuvos bankui pateikto susirašinėjimo su draudiko atstovu pretenzijoms nagrinėti Jungtinėje Karalystėje matyti, kad žalos bylos administravimą ir pareiškėjo civilinės atsakomybės už eismo įvykį nustatymą sunkino tai, kad eismo įvykio dalyviai po eismo įvykio nepildė eismo

įvykio deklaracijos, nekviatė policijos, dël to eismo įvykio kaltininkui nustatyti, kai eismo įvykio dalyviai nesutaria dël įvykio aplinkybių, reikia papildomo laiko.

Draudiko Lietuvos bankui pateiktame elektroniniame susirašinėjime su draudiko atstovu pretenzijoms Jungtinėje Karalystėje nagrinėti matyti, kad draudiko atstovas ištyręs eismo įvykio aplinkybes kaltu dël įvykusio eismo įvykio pripažino pareiškėją, tačiau pareiškėjas su tuo nesutinka ir teigia, kad jis yra nukentėjusysis. Taigi, iš ginčo byloje turimų duomenų galima daryti išvadą, kad žalos bylos administravimas iki šiol nėra baigtas tik dël to, kad pareiškėjas nesutinka su tuo, kad jis yra eismo įvykio kaltininkas. Kitaip tariant, pareiškėjas ginčija eismo įvykio aplinkybes ir prašo Lietuvos banko pareiškėją pripažinti nukentėjusiuoju per eismo įvykį. Pažymėtina, kad Lietuvos bankas nėra įgaliotas tirti eismo įvykių aplinkybių ir spręsti, ar taikyti eismo įvykių dalyvių civilinę atsakomybę, ar ne. Be to, atkreiptinas dėmesys, kad eismo įvykis įvyko Jungtinėje Karalystėje ir pareiškėjo civilinės atsakomybės klausimas yra sprendžiamas pagal Jungtinės Karalystės transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą reglamentuojančius teisės aktus.

Pareiškėjas taip pat prašo rekomenduoti draudikui išmokėti 2 000 Eur draudimo išmoką už apgadinto automobilio remontą. Vertinant šio pareiškėjo reikalavimo draudikui pagrįstumą, atkreiptinas dėmesys į tai, kad pareiškėjas su draudiku yra sudaręs transporto priemonės valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį, pagal kurią draudikas įsipareigojo mokėti draudimo išmoką už pareiškėjo padarytą žalą tretiesiems asmenims, jeigu pareiškėjui kiltų civilinė atsakomybė. Tai reiškia, kad, jeigu pareiškėjas būtų pripažintas kaltu dël eismo įvykio ir jam kiltų civilinė atsakomybė, draudikas draudimo išmoką turėtų mokėti nukentėjusiam per eismo įvykį asmeniui, o ne pačiam pareiškėjui. Jeigu eismo įvykio kaltininku būtų pripažintas kito automobilio vairuotojas, pareiškėjas iš kaltojo asmens draudiko turėtų teisę reikalauti išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo per eismo įvykį patirtą žalą. Kadangi pareiškėjas su draudiku sudarė ne savanorišką transporto priemonių draudimo sutartį, o privalomą transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo sutartį, kuri neapima draudėjo patirtų nuostolių atlyginimo, darytina išvada, kad pareiškėjo pateiktas reikalavimas draudikui atlyginti 2 000 Eur automobiliui padarytą žalą yra nepagrįstas, todėl atmestinas.

Remiantis Lietuvos banko nustatytomis aplinkybėmis, darytina išvada, kad pareiškėjo draudikui keliami reikalavimai pripažinti jį nukentėjusiuoju per eismo įvykį ir išmokėti 2 000 Eur draudimo išmoką už sugadinto automobilio remontą yra nepagrįsti, todėl atmestini.

Remdamasis tuo, kas buvo išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dël Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dël ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dël ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dël ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius